

Мал. 2. Сатурн із супутниками

Мал. 3. Схема орбіт нових супутників

НОВИЙ КОРОЛЬ СУПУТНИКІВ

Ви чули: чергова сенсація в астрономії! Команда під керівництвом **Скотта Шеппарда** (мал. 1) із США 2019 року виявила **20 нових супутників**, що обертаються навколо Сатурна. Це відкриття приводить до того, що загальна кількість відомих місяців окільцьованої планети досягла 82, що перевищує рекорд Юпітера, у якого „лише” 79 супутників. Вперше в історії астрономічних спостережень Сатурн (мал. 2) за кількістю супутників „переміг” Юпітера! Цю новину оголосив у жовтні 2019 року Центр малих планет Міжнародного астрономічного союзу.

Мал. 1. Скотт Шеппард

Скотт Шеппард – видатний спостерігач. Група астрономів, яку він очолив, починаючи з 2000 року відкрила багато малих супутників: у Юпітера – 50, у Сатурна – 25, по одному супутнику в Урана та Нептуна. Загалом – 77 супутників! На честь Шеппарда названо астероїд № 17898 – Скоттшеппард.

Нові супутники виявили за допомогою телескопа „Subaru” на вершині гори Мауна-Кеа – однієї з гір Гавайського архіпелагу. Інститут Карнегі, в якому працює С. Шеппард, оголосив конкурс, метою якого є назвати нові супутники Сатурна. За правилами Міжнародного астрономічного союзу, природні супутники Сатурна називають на честь богів з інуїтської, норвезької або галльської міфології.

Кожен із відкритих супутників, за оцінками вчених, має діаметр від одного до п'яти кілометрів. Сімнадцять з них обертаються навколо планети в ретроградному напрямку – тобто протилежно обертанню планети навколо своєї осі. Ще три супутники обертаються навколо в тому ж напрямку, що і Сатурн (мал. 3). Це вказує на те, що супутники є ймовірними фрагментами більшого супутника, який мільярди років тому розірвали на частини сили гравітації Сатурна.

Періоди обертання нових супутників навколо Сатурна доволі великі: 3–4,5 роки. Супутник із тимчасовою назвою S8353a обертається на відстані 26,7 млн км від Сатурна, тобто він має найбільший орбітальний період з-поміж 205 супутників планет Сонячної системи. Вивчення характеристик орбіт цих супутників допоможе з'ясувати їхнє походження та умови, в яких формувався новий „король супутників” – Сатурн.

Спостереження тривають!